

[Poul Møller.]

at vi i 1959 er blevet rigere, end vi er i 1957, og at vi i 1961 vil være rigere, end vi er i 1959.

Der ligger et lykkeland og måske et drømmeland foran os i disse forslag, thi hvis ikke dette var forudsætningen: at produktionen stiger, at valutaforholdene bedres, at vi stadig bliver rigere her i landet, var der jo ingen grund for den højtærede socialminister til at krybe så forsigtigt i vandet, så kunne den højtærede socialminister lige så godt tage springet, jeg havde nær sagt fra 1 500 m vippen, med det samme; der var jo ingen grund til at afvente en bedring, hvis man ikke mente, at det bliver bedre. Denne gradvise opbygning forklarer jeg altså med de øjeblikkelige økonomiske betæneligheder og med troen på, at vi får bedre og bedre råd, og at rigdommen øges hvert andet år i dette land.

Hvis man undersøger bemærkningerne for at finde grundlaget for dette lyssyn, finder man ikke den ringeste baggrund derfor; det bliver slet ikke omtalt. Det bliver ikke omtalt, hvorfor man kan gøre det i 1957, som man ikke kan gøre i 1955, hvorfor man kan gøre det i 1959, som man ikke kan gøre i 1957, og hvorfor man kan gøre det i 1961, som man ikke kan i 1959. Det bliver derfor nødvendigt at analysere dette forhold under udvalgsbehandlingen, eventuelt under denne første behandling. Hvad er det, der vil gøre os stadig rigere?

Når jeg tænker på de seks år, folkeforsikringskommissionen har siddet... (*Socialministeren* [Strøm]: Syv år!)... så siger vi syv år; vi andre sluttede nu efter seks års forløb, og så kom syv år, nemlig de to flertalspartier, et års tid efter med et forslag; men vi andre var færdige i folkeforsikringskommissionen efter seks års forløb. Når jeg tænker på denne periode, husker jeg jo, at karrusellen kørte nogle gange rundt i dette tidsrum; den kørte netop rundt; vi fik valutakriser i 1950—51 og i 1954—55, og begge gange blev det nødvendigt føleligt at begrænse befolkningens forbrug og at hugge bremserne i for det offentlige forbrug. Det må derfor forbavse, at de to partier nu mener sig i stand til på dato at fastsætte, hvornår vi har kræfter til at gå videre. Hvad vil man egentlig gøre, hvis vi i 1959 befinder os i en ny krise som i foråret med

stort valutaunderskud — altså hvis vi stadig har den nuværende regering? Vil man så alligevel forøge folkepensionen? Eller hvis omvendt skatteindtægterne svigter, vil man så ganske upåvirket marchere frem ad den nu fastlagte datolinie?

I det hele taget er det ved at blive en dårlig vane i dette høje ting, at man går ud fra, at alt bliver bedre, hvis man kan skyde tingene lidt ud i fremtiden. I løbet af få år forfalder den bundne opsparing til betaling; den kan kun betales ved øget beskatning. Derefter følger de inspirerede sparebeviser, som den højtærede finansminister har begavet os med. Pengene kan kun betales til de såkaldte sparere ved øget beskatning. De store årgange melder sig i de samme år. Præmieobligationslåne skal snart indfries, skolereformen skal betales, og folkepensionen skal finansieres med stigende bidrag hvert andet år. Var det egentlig ikke på tide, at vi fik en samlet oversigt over de kommende ti års finansielle byrder her i landet? Var det ikke på tide, at vi gjorde os klart, hvilke pligter og øgede byrder vi lægger på fremtiden, og burde vi ikke finde ud af, hvorpå det lyssyn beror, at fremtiden kan ordne alt det, vi dynger over på den? Efter os syndfloden, udtalte Ludvig den Femtende, og han levede så nogenlunde derefter; men et eksempel til efterfølgelse var han jo ingenlunde.

Skulle regeringen have ret i sin formodning om, at rigdommen og dermed skatteevnen vil stige i de kommende år, hvad vil altså intet ved om, men hvad vil selvfølgelig alle kan håbe på, er det dog ingenlunde sikkert, at eftertidens befolkning vil anse det for helt rigtigt at anvende den øgede rigdom på den måde, som vi bestemmer her i tinget i dag, bl. a. til større folkepensionsbeløb. Mange andre krav kan jo melde sig til den tid, de har forsåvidt allerede meldt sig; jeg tænker f. eks. på boligsaneringen, på det skolereformforslag, vi har liggende, på sindssygeforsorgen, på de kronisk syge, på de store unge årgange. Det er muligvis rigtigt at give folkepensionen fortrinsret fremfor disse ting, men har regeringen overhovedet, inden den er kommet til tinget med sit forslag, gjort sig denne sammenhæng klar? Har den besluttet sig til foreløbig at droppe skolereformen til fordel for folkepensionen eller at udskyde